

zaaknummer 2011 T297(3)

21 november 2012

De Klachtencommissie voor seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland (rechtsopvolger van de Beoordelings- en Adviescommissie van de kerkelijke rechtspersoon Hulp en Recht), verder ook: de Klachtencommissie, geeft op grond van de Procedure bij klachten van seksueel misbruik (verder ook: de Procedure) het volgende advies inzake de klacht van:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [plaats],
hierna te noemen: klager,
juridisch adviseur: mr. S.S. van Gijn, advocaat te Amsterdam,

tegen:

[naam],
overleden in [jaar],
de persoon over wie geklaagd wordt,
hierna ook te noemen: aangeklaagde,
tijdens zijn leven lid van de Missionarissen van Scheut ([plaats]).

1. De procedure

Het klaagschrift is door de griffie van de Klachtencommissie ontvangen op 9 maart 2012. Op 23 april 2012 is bij de griffie een inhoudelijke reactie op het klaagschrift ingekomen van het Bisdom 's Hertogenbosch.

Op 25 juli 2012 is een inhoudelijke reactie op het klaagschrift ingekomen van broeder [naam], Provinciaal Overste van de Missionarissen van Scheut (c.i.c.m.) te [plaats].

Op 5 november 2012 heeft te Utrecht een zitting van de Klachtencommissie achter gesloten deuren plaatsgevonden, waarbij de Klachtencommissie was samengesteld uit de onder aan dit advies te noemen leden.

Klager is verschenen met zijn partner de heer [naam]. Hij heeft zijn standpunt toegelicht. Hij werd bijgestaan door zijn juridisch adviseur mr. Van Gijn voornoemd.

Namens de Congregatie is verschenen broeder [naam] voornoemd en broeder [naam], raadslid van het Provinciaal bestuur van de Missionarissen van Scheut (Cc.i.c.m.).

2. De klacht

2.1. Klager stelt dat hij in het jaar [jaar] door aangeklaagde seksueel is misbruikt.

Klager wilde misdienaar worden en moest bij aangeklaagde in het nonnenklooster gelegen aan de [straat] naast de [naam] School te [plaats] de Latijnse mis leren. Aangeklaagde woonde in het nonnenklooster [naam] en verrichtte daar werkzaamheden als priester. Klager dacht vroeger dat aangeklaagde rector was van het nonnenklooster.

Tijdens het leren van Latijn moest klager bij aangeklaagde op schoot zitten. Klager kan zich het gebeuren niet meer goed herinneren, maar hij herinnert zich wel dat hij erg bang was voor aangeklaagde. Klager was vrij klein voor zijn leeftijd en aangeklaagde betastte klager terwijl

hij op schoot zat. Naar de herinnering van klager werd er dan iets stijf onder klager. Het misbruik heeft ongeveer een jaar lang wekelijks plaatsgevonden.

2.2 Klager heeft nooit met anderen over het misbruik kunnen praten. Klager is door meerdere geestelijken in zijn leven misbruikt. Klager komt uit een boerengezin van tien kinderen en de kinderen sliepen altijd bij elkaar. Vanaf zijn elfde heeft hij ook zijn twee oudere broers moeten betasten. Sinds zijn negentiende weet klager dat hij homo is en daardoor is de band met zijn broers volledig verbroken. Klager heeft nu al 35 jaar een vaste relatie. In [jaar] bleek klager HIV besmet en sinds twee jaar wordt hij behandeld met Atripla. Dit medicijn is bekend met forse bijwerkingen. Zo heeft klager veel nachtmerries en paniekaanvallen, waarbij telkens het seksueel misbruik wordt herbeleefd. Klager heeft nooit goed kunnen leren en is in de horeca werkzaam, terwijl zijn ambitie hoger lag.

2.3 Klager zoekt erkenning en eventueel financiële genoegdoening.

3. Inhoudelijke reactie

3.1 Aangeklaagde is overleden en kan geen weerwoord geven.

In een eerste reactie vanuit het Bisdom 's Hertogenbosch is gebleken dat de dienstdoende pastoor in de [naam] in [plaats] ook [naam] heette en woonachtig was in de pastorie naast de kerk. Gelijktijdig woonde in het zusterklooster pater [naam], lid van de Missionarissen van Scheut. Naar de mening van het Bisdom betreft deze persoon aangeklaagde. Aangeklaagde was echter niet woonachtig dan wel werkzaam op basis van benoeming of zending van de Bisschop en had ook geen enkele relatie met de parochie, waardoor hij onder directe verantwoordelijkheid van zijn Provinciaal Overste viel. Het Bisdom is dan ook van mening dat het in deze zaak niet als kerkelijke gezagsdrager kan worden aangemerkt.

3.2 De Overste heeft in zijn reactie gesteld dat uit stukken van het persoonsarchief van aangeklaagde blijkt dat de toenmalige Bisschop van 's Hertogenbosch aangeklaagde toestemming heeft gegeven zich in [plaats] te vestigen, nadat hij door ziekte uit de missie van [land] naar Nederland moest terugkeren, en wel in het klooster van de zusters. Diezelfde Bisschop heeft aangeklaagde jurisdictie verleend voor zijn pastoraal werk bij de door de zusters geleide instelling.

3.3 Inhoudelijk merkt de Overste op dat het hem vreemd voorkomt dat aangeklaagde klager moest voorbereiden op de Latijnse mis, terwijl de pastoor en de kapelaans van de parochie te [plaats] toch de zorg hadden voor de opleiding. Daarbij komt het de Overste vreemd voor dat klager nooit de naam '[naam]' heeft gebruikt. Ten slotte heeft de Overste in het dossier van aangeklaagde geen enkel spoor gevonden dat zou kunnen wijzen op het door hem gepleegd seksueel misbruik.

De Overste blijft bereid mee te werken aan verder onderzoek in de hoop dat er meer duidelijkheid komt over de misdragingen, zodat er recht gedaan kan worden aan klager om de pijn en de ellende voor klager te verzachten.

4. De beoordeling

4.1. Van toepassing is de Procedure Klachtencommissie seksueel misbruik R.-K. Kerk (verder: de Procedure). Volgens artikel 3.1 van de Procedure moet onder seksueel misbruik worden verstaan iedere gedraging waarbij iemand onder dwang of in een afhankelijkheidssituatie seksuele handelingen moet verrichten ofwel ondergaan ofwel daarvan toeschouwer moet zijn, dan wel seksueel getinte toenaderingen of uitlatingen in welke vorm dan ook moet dulden. Onder dwang kan onder meer begrepen worden: fysiek geweld of de dreiging daarmee, psychische druk, intimidatie en/of chantage. Verder wordt onder seksueel misbruik ook verstaan het maken van seksueel getint beeldmateriaal van iemand en het gebruiken en doorgeven daarvan.

4.2. Niet ter discussie staat dat de door klager gestelde feiten moeten worden gekwalificeerd als seksueel misbruik in de zin van artikel 1.3 van de Procedure.

4.3 Ten aanzien van het kerkelijk gezag is de Klachtencommissie van oordeel dat de Missionarissen van Scheut dienen te worden aangemerkt als kerkelijke gezagsdrager in de onderhavige zaak. Ter onderbouwing van dat oordeel verwijst de Klachtencommissie naar de nota van 26 september 2012 van Dr. Mr. [naam] die door de voorzitter van de Klachtencommissie bij mail van 22 oktober 2012 via de Contactgroep is toegezonden aan de Bisschoppenconferentie en de KNR. Ter zitting heeft de Provinciaal Overste zich gerefereerd aan het standpunt van de Klachtencommissie.

4.4 Bij de beoordeling van een klacht is voor de Klachtencommissie uitgangspunt dat zij niet uitsluitend kan afgaan op de verklaring van één klager. Het is een elementair rechtsbeginsel dat iemand niet wordt veroordeeld op grond van één enkele verklaring. Dit elementaire rechtsbeginsel moet ook in deze procedure in acht worden genomen. Kort gezegd moet de verklaring van een klager dus gesteund worden door ander bewijs op grond waarvan aannemelijk wordt dat de aangeklaagde zich schuldig heeft gemaakt aan seksueel misbruik.

4.5 De verklaring van klager is op de Klachtencommissie oprecht overgekomen. De Klachtencommissie is met de juridisch adviseur van klager van oordeel dat het voor klager van belang is dat hij zich in ieder geval gehoord voelt. In de thans voorliggende zaak zijn echter geen feiten of omstandigheden aan het licht gekomen die de verklaring van klager kunnen ondersteunen.

4.6 Gelet op bovenstaande overwegingen heeft de Klachtencommissie moeten vaststellen dat voor de feiten die klager heeft gesteld onvoldoende bewijs is gevonden, zodat geadviseerd zal worden de klacht niet gegrond te verklaren; waarmee overigens niet gezegd wil zijn dat de door klager gestelde feiten niet waar zijn.

5. Het advies

De Klachtencommissie adviseert de Overste van de Congregatie de klacht niet gegrond te verklaren.

Dit advies is vastgesteld op 21 november 2012 door mr. G.A.M. Stevens, voorzitter, mr. P.R.M. van der Ven en prof.dr. H.B.M. van de Wiel, leden, bijgestaan door mr. I.C.T.M. Jongens-Manders, griffier, en is ondertekend door de voorzitter.

Tegen dit advies is geen hoger beroep mogelijk. Wel bestaat voor klager, aangeklaagde en de (gemachtigde van de) kerkelijke gezagsdrager ingevolge artikel 20 van de Procedure de mogelijkheid binnen twee weken na ontvangst van dit advies schriftelijk bezwaar in te dienen indien er naar zijn of haar oordeel een algemeen beginsel van behoorlijke klachtbehandeling is geschonden. Op grond van art. 18.5 van de Procedure wordt dit advies binnen twee weken nadat het is vastgesteld bij aangetekend schrijven aan de Overste van de Congregatie van de Missionarissen van Scheut en aan klager verzonden.

Op grond van art. 21.1 van de Procedure stelt de Overste binnen dertig dagen na ontvangst van dit advies klager schriftelijk en gemotiveerd op de hoogte van de beslissing die hij naar aanleiding van dit advies geeft genomen.

Op grond van art. 21.3 van de Procedure geeft de Overste daarbij de mogelijkheden van bezwaar en beroep aan.

Op grond van art. 21.4 van de Procedure ontvangt de Klachtencommissie een afschrift van de beslissing van de Overste.